

SPIS TREŚCI

Od redaktora	9
I. Zagadnienia ogólne	
Józef Porayski-Pomsta – <i>O funkcji terapeutycznej mowy</i>	13
Danuta Emiluta-Rozya – <i>Modyfikacja zestawienia form zaburzeń mowy H. Mierzejewskiej i D. Emiluty-Rozya</i>	25
Piotr Tomaszewski – <i>Co z mową głośną w wychowaniu dwujęzycznym dziecka głuchego?</i>	37
II. Diagnoza	
Ryszard Gubrynowicz – <i>Metody oceny akustycznej głosu i mowy w procesie rehabilitacji foniatrycznej dzieci</i>	59
Piotra Łobacz, Marta Wąsalska – <i>Testy językowe dla 12-letnich dzieci z dysleksją uczących się języka angielskiego</i>	80
Maria Przybysz-Piwko, Ewa Włodarczyk – <i>Segmentacja fonemowa u dzieci z niedokształceniem mowy pochodzenia korowego a trudności w pisaniu</i>	101
Małgorzata Zadurska, Barbara Piekarczyk, Michał Fidecki, Marta Jakubowska, Stanisław Jankowski, Jacek Jaśkowski, Anna Owczarek, Monika Szymańska-Matejek, Aleksandra Dziarmagowska – <i>Ocena wad zgryzu u dzieci w wieku przedszkolnym usprawnianych logopedycznie z powodu wad wynowy</i>	110
Olga Jauer-Niworowska – <i>Diagnoza zaburzeń dyzartrycznych z uwzględnieniem ich patomechanizmu na podstawie doświadczeń własnych i danych z literatury przedmiotu</i>	117
Danuta Pluta-Wojciechowska – <i>Patofonetyka „mowy rozszczepowej” ze względu na miejsce artykulacji – rozwiązania systemowe</i>	127
Dorota Lipiec – <i>Głos i mowa osób po laryngektomii</i>	147
Elżbieta Drewniak-Wołosz, Anna Paluch – <i>Niedokształcenie mowy o typie afazji. Studium przypadku</i>	161

Ewa Jeżewska-Krasnodębska – <i>O potrzebie ujednoczenia logopedycznych badań przesiewowych (prowadzonych w przedszkolach i szkołach podstawowych)</i>	173
Joanna Zawistowska – <i>Wykorzystanie wybranych elementów diagnozy audiologicznej w ocenie logopedycznej dzieci z zaburzeniami w rozwoju mowy</i>	183
Małgorzata Lipowska – <i>Sprawność fonologiczna dzieci z inteligencją niższą niż przeciętna</i>	190
Dorota Lipiec – <i>Profilaktyka logopedyczna w świadomości rodziców dzieci w wieku przedszkolnym</i>	204
 III. Terapia i stymulacja	
Zofia Kułakowska, Bożena Zychowicz – <i>Neurofizjologia mowy i konsekwencje terapeutyczne</i>	221
Mieczysław Chęćek – <i>Podejście do terapii jąkania jako zaburzenia kognitywno-lingwistycznego</i>	243
Maciej J. Wielobób, Elżbieta M. Minczakiewicz – <i>Ogniskowanie jako optymalna strategia terapii osób jąkających się</i>	271
Olga Jauer-Niworowska – <i>Rola kształtowania prawidłowego schematu ciała w terapii psychologicznej i logopedycznej dzieci z dyzartrią na tle mózgowego porażenia dziecięcego (MPD)</i>	285
Olga Jauer-Niworowska, Izabela Więcek-Poborczyk – <i>Strategie werbalne i niewerbalne w terapii dziecka z opóźnionym rozwojem mowy</i>	294
Ewa Czaplewska, Katarzyna Kaczorowska-Bray – <i>Kształtowanie kompetencji komunikacyjnej u dzieci z różnymi dysfunkcjami</i>	315
Wiesława Troszczyńska-Nakoneczna – <i>Rehabilitacja osób z afazją w koncepcji Międzynarodowej Klasyfikacji Uszkodzeń, Niesprawności i Ograniczeń (ICIDH)</i>	322
Wiesława Troszczyńska-Nakoneczna, Marzena Chantsoulis, Marlena Puchowska-Florek, Jerzy Zwoliński, Piotr Garba – <i>Kompleksowa rehabilitacja we wczesnej fazie udaru mózgu na oddziałach udarowych – Stroke Unit – na przykładzie afazji</i>	328
Marlena Kurowska – <i>Rozwijanie umiejętności rozumienia wypowiedzi i samodzielnego wypowiedzenia u dzieci z niedokształceniem mowy pochodzenia korowego</i>	339
Iwona Michałak-Widera – <i>Stymulacja językowa najmłodszych</i>	349
Katarzyna Zbrzeźniak – <i>Terapia dziecka autystycznego z zaburzeniami czytania i pisanania</i>	355

Barbara Pietrzak-Szymańska – <i>Zastosowanie technologii komputerowej w terapii logopedycznej i pedagogicznej (prezentacja autorskiego zestawu pomocy dydaktycznych)</i>	363
Joanna Kwasiborska – <i>Alternatywne i wspomagające metody komunikacji (AAC) – skuteczne wykorzystanie dostępnych metod</i>	367
Iwona Stępniewicz – <i>Program CLICKER 4 jako narzędzie do komunikacji</i> .	381
Anna Słobodzian – <i>Możliwości wykorzystania komputerowego programu CLICKER 4 do pracy z dziećmi niemówiącymi i z trudnościami w mówieniu</i>	385
Anna Miklaszewska, Ewa Czaplewska – <i>Komputerowa wersja logopedycznej karty diagnostycznej</i>	389
Alicja Malinowska – <i>Problematyka wymowy osób dorosłych pracujących głosem</i>	393

OD REDAKTORA

Teksty składające się na tom *Diagnoza i terapia w logopedii* w większości stanowią pokłosie Ogólnopolskiej Konferencji Logopedycznej pt. *Kiedy reedukujemy? Kiedy rehabilitujemy? Rozważania na temat mowy głośnej i pisma*, jaka odbyła się w dniach 16–18 września 2004 roku, zorganizowana przez Sekcję Logopedyczną Towarzystwa Kultury Języka, Pomagisterskie Studium Logopedyczne i Zakład Fonetyki i Logopedii Uniwersytetu Warszawskiego, Zakład Logopedii Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie oraz Komisję Rozwoju i Zaburzeń Mowy Komitetu Językoznawstwa Polskiej Akademii Nauk; konferencja odbyła się – dzięki życzliwości władz Akademii Pedagogiki Specjalnej – w murach tej uczelni.

Teksty, które publikujemy w tomie, dotyczą różnych kwestii. Najczęściej – ze względu na specyfikę przedmiotu – są one przedstawiane jako doniesienia z badań bądź własnej praktyki logopedycznej. Często towarzyszy temu refleksja natury ogólnej. W każdym razie stanowią one – jak sędzę – cenny materiał do refleksji dla badaczy oraz – niekiedy – dobrą podstawę dla ukierunkowania poszukiwań badawczych dla adeptów logopedii.

Bardzo trudno było uporządkować zebrane teksty. Każdy z nich zawiera bowiem zarówno opis stanu badań w jakimś zakresie, jak i przedstawia zebrany przez autorów materiał, który został tu poddany analizie. Prezentowane opracowania nie odpowiadają też na pytania postawione w tytule konferencji. Skupiają się właśnie na problemach diagnozy, terapii – jeśli idzie o zaburzenia mowy, oraz stymulacji – jeśli odnosi się to do zakłóceń w zakresie rozwoju mowy. Dlatego jako zasadę porządkującą przyjąłem stopień ogólności poruszanych problemów. Tom składa się z trzech części. Pierwszą – *Zagadnienia ogólne* – stanowią trzy teksty. Druga – zatytułowana nieco umownie *Diagnoza* – gromadzi 10 artykułów, w których zostały poruszone różne zagadnienia opisujące albo stan badań, albo propozycje postępowania diagnostycznego w logopedii. Trzecia – *Terapia i stymulacja* – obejmuje 19 tekstów, które zasadniczo stanowią doniesienia z badań na temat postępowania logopedycznego lub praktyki własnej autorów.

Tom ten ukazuje się w serii *Z Prac Towarzystwa Kultury Języka* i zapoczątkowuje – mam nadzieję – nowy cykl publikacji TKJ.

Józef Porayski-Pomsta

Warszawa, dnia 14 sierpnia 2007 r.